

Головна » Життя » Суспільство

Забере громада? Кому переходить майно одиноких людей, якщо немає прямих спадкоємців

17:43 08.06.2026 Гн

4 хв

Скільки є часу на оформлення спадщини і які черги отримання майна діють в Україні

КАТЕРИНА ГОНЧАРОВА
ЄЛИЗАВЕТА КОРЕНКОВСЬКА

Оформити спадщину в Україні можна за певною черговістю (dп.gov.ua)

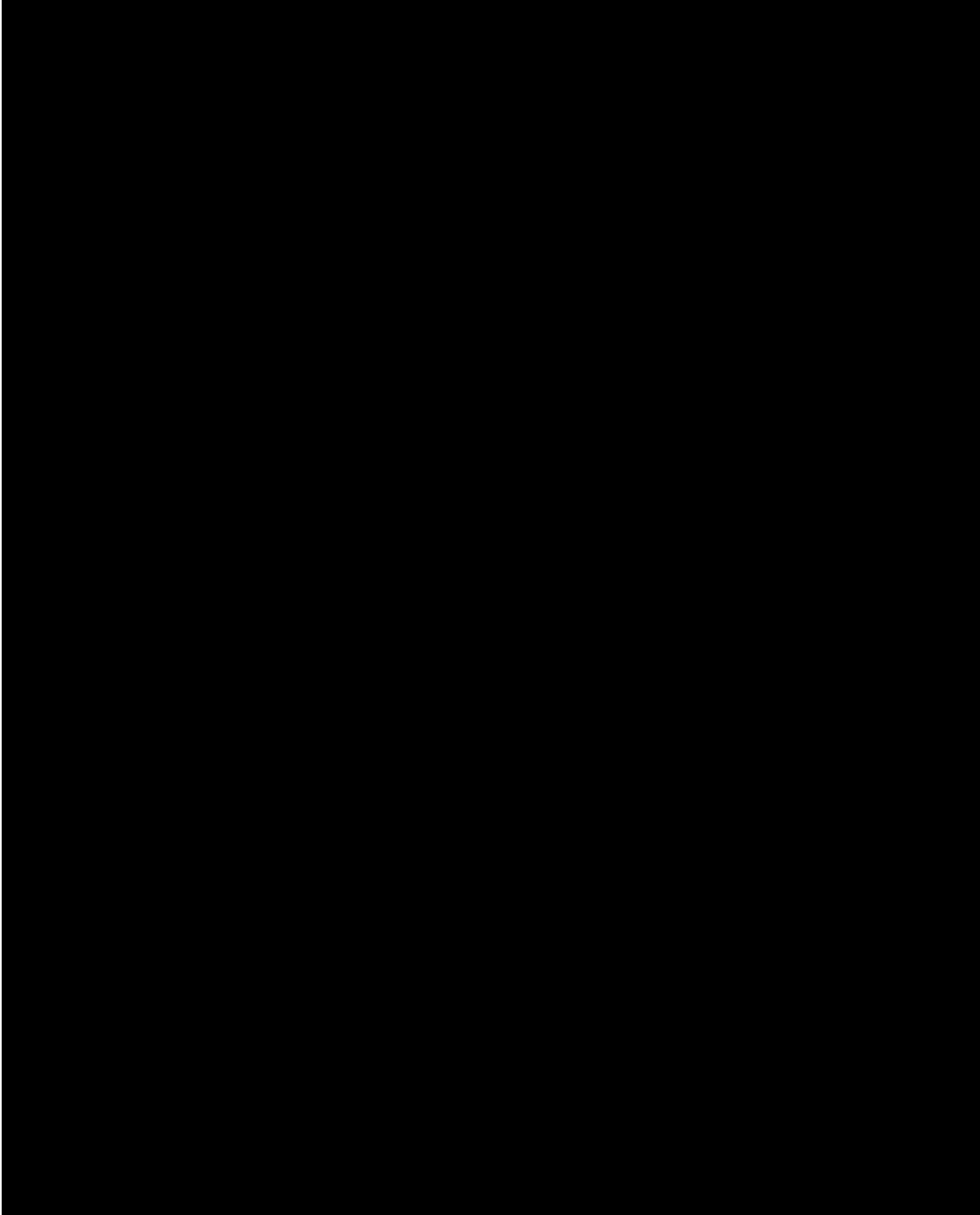
Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

Якщо у людини немає найближчих родичів – чоловіка чи дружини або дітей, майно померлого розподіляють за певною черговістю. Якщо за спадщиною ніхто не звертається, майно може перейти у власність територіальної громади.

Кому переходить майно одинокої людини, якщо немає прямих нащадків? За який термін спадкоємцю треба встигнути заявити про свої права на майно? Про це в коментарі РБК-Україна розповідає юрист практики сімейного права ЮК "Приходько та партнери" Єлизавета Коренковська.

Головне:

- **П'ять черг.** Якщо немає найближчих рідних, майно померлого ділять між іншими родичами – від братів до дядьків.
- **Власність громади.** Коли спадкоємців немає взагалі, майно за рішенням суду віддають місцевій громаді.
- **Запізнення.** Якщо пропустити цей термін, повертати право на майно доведеться через суд.
- **Строк – півроку.** Заяву на спадщину треба подати нотаріусу протягом 6 місяців після смерті людини.
- **П'ять черг.** Якщо немає найближчих рідних, майно померлого ділять між іншими родичами – від братів до дядьків.
- **Зміна порядку.** Родичі можуть самі передомовитися про чергу або змінити її через суд, якщо доглядали за хворим.

Черги спадкування майна в Україні (інфографіка РБК-Україна)

Оформлення майна: черги спадкування в Україні

Закон передбачає декілька черг спадкоємців (ст. 1258-1265 ЦК України). Якщо немає дітей, чоловіка або дружини та батьків, право на спадщину можуть мати брати, сестри, бабуся, дідусь, дядько, тітка та інші родичі, зазначає Коренковська.

В цілому цивільне законодавство визначає п'ять черг спадкоємців за законом:

- **Перша черга:** діти, батьки та живий із подружжя;
- **Друга черга:** рідні брати й сестри, а також бабуся та дідусі з обох боків;
- **Третя черга:** рідні дядьки та тітки;
- **Четверта черга:** особи, які жили зі спадкодавцем однією родиною щонайменше п'ять років до моменту відкриття спадщини;
- **П'ята черга:** утриманці померлого, які не належали до його сім'ї, та інші родичі до шостого ступеня споріднення включно.

> Читайте також: [Спадщина під час війни: чому міф про "зупинку" строків може коштувати вам втрати майна](#)

Відповідно до ст. 1259 ЦК України, спадкоємці можуть змінити черговість спадкування за нотаріально завіреним договором, укладеним після відкриття спадщини. Така угода не повинна обмежувати права тих спадкоємців, які не беруть у ній участі або мають право на обов'язкову частку.

Крім того, суд може надати спадкоємцю наступних черг право на спадкування разом із поточною чергою. Для цього потрібно довести, що особа тривалий час матеріально підтримувала, доглядала чи іншим чином допомагала спадкодавцеві, який через тяжку хворобу, каліцтво або похилий вік був безпорадним.

Від спадкування за законом можна відмовитися – як беззастережно (безадресно), так і на користь іншого спадкоємця. У разі відмови ця частка рівними частинами розподіляється між іншими представниками тієї ж черги.

Кому переходить майно, якщо немає родичів

Щоб успадкувати майно, недостатньо просто бути родичем, зазначає адвокат.

Необхідно протягом 6 місяців з дня смерті спадкодавця звернутися до нотаріуса із заявою про прийняття спадщини.

"Якщо цей строк пропустити, право на спадщину доведеться відновлювати через суд або за згодою інших спадкоємців. І лише якщо спадкоємців немає взагалі або ніхто не прийняв спадщину, майно може перейти у власність територіальної громади як відумерла спадщина", – каже Єлизавета Коренковська.

Відумерла спадщина – це правовий статус спадкового майна, яке не переходить до спадкоємців, а стає власністю територіальної громади (громади міста, села чи селища), де воно розташоване. За українським законодавством, майно визнається відумерлим виключно **за рішенням суду**.

Раніше адвокат пояснював РБК-Україна, що буде, якщо ви пропустили термін заявки про спадщину і **що робити, якщо родич не залишив заповіту на спадщину**.

Також стало відомо, як під час повномасштабної війни **оформити спадщину, яка залишилася через бойові дії на окупованій території**.

Важливо: Цей матеріал має виключно ознайомчий характер і не є юридичною консультацією. РБК-Україна не несе відповідальності за дії, вчинені на основі цієї інформації. У разі потреби в правовій допомозі або тлумаченні законодавства рекомендуємо звернутися до кваліфікованого юриста.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

Цивільний кодекс   Юридичні поради

Реклама

Ad

НОВИНИ

У Єврокомісії оцінили загрозу конфлікту навколо УПА для вступу України до ЄС

АНАЛІТИКА

Юлія Акимова керівниці рубрики Надвичайні події 82% розкритих терактів в Україні скоєно через Telegram: Андрій Небитов, Нацполіція

Реклама

Ad

НОВИНИ

Новини України
Війна в Україні
Економіка
Світ
Надвичайні події

ПОЛІТИКА

Контакти
Команда
Вакансії в РБК-Україна

БІЗНЕС

Економіка
Фінанси
Авто
Тех
Енергетика
Біла економіка

АНАЛІТИКА

Статті
Інтерв'ю
Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

РОЗВАГИ

Поради
Гороскопи
Свята
Цікаве
Спорт

LIFESTYLE

Психологія
Їжа
Подорожі
Здорове життя
Мода та краса